СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LVII. Ч. 80. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 7-го КВІТНЯ 1949. — No. 80. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, APRIL 7, 1949. VOL. LVII.

ТРИ ЦЕНТИ в Злуч. Держ. Америки ПЯТЬ ЦЕНТІВ Закордоном — Тел. „Свободи": BErgen {4-0807 4-0237} — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 — THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

АМЕРИКАНСЬКІ ІНДІЯНИ МАЮТЬ СВОЇ ГРОМАДЯНСЬКІ ПРОБЛЕМИ

Фінікс, у стейті Арізона, 5 квітня. — Двісті делегатів від 18 індіянських племен з південно-західних стейтів зїхалися на триденні наради на заклик Краєвого Конгресу Американських Індіян. Предметом їх нарад є наладнання таких проблем, як здоровя, освіта й добробут. Вони хочуть дістати в цих справах допомогу від федеральних і стейтових властей, а їх підтримують в їх змаганнях організації: „Американ Френдс Сервис Комітї", і „Феллошип оф Рісонсилиейшен". Губернатор Арізони, Дан У. Гарві, при відкритті конференції підкреслив, що уряд Злучених Держав не повинен поводитися з індіянами як з окремими громадянами стейту, але признати їм як іншим повні громадянські права в справах шкільництва й суспільних добродійств. Треба раз покінчити з індіянськими резерваціями та племінним відокремленням, а завести повне право для індіян. — Делегати представляють 125,000 індіянського населення, між якими є 60,000 осіб з племени Наваджо.

КОНТРОЛЯ НАД КОЖНИМ ЧУЖИНЦЕМ ЗАПЕВНЕНА НА ВИПАДОК ВІЙНИ.

Вашингтон. — Коли б війна вибухла тепер, уряд Злучених Держав дасть собі раду з усіми підозрілими особами — заявив генеральний прокуратор Там Кларк у комісії приділів в конгресі. Він виявив, що департамент справедливости випрацював систему, щоб мати під контролею кожного чужинця в Злучених Державах. Голова Федерального Бюра Інвестигацій Едгар Гувер сповістив, що його агенція збільшила свою працю на 230 відсотків впродовж останнього року, щоб прослідити підривну діяльність комуністів і їх сопутників від океану до океану. Спеціяльну увагу звертає Федеральне Бюро Інвестигацій на кандидатів до праці в атомових лябораторіях. Так приловлено сина одного комуністичного організатора, який втиснувся до атомової роботи.

80 ЖЕРТВ ШПИТАЛЬНОЇ ПОЖЕЖІ В ІЛИНОЙ.

Ефінгем, у стейті Илиной. — До півночі у вівторок нараховано 80 жертв пожежі, яка обняла минулої ночі шпиталь св. Антона. У шпиталі було багато поліжниць і тому згинуло велике число новонароджених дітей. Яких 50 пацієнтів виратувалося втечею, а решта згинули. Точного числа всіх не можна ствердити, бо згоріли шпитальні книги й записки. Шпитальна секретарка твердить, що в часі пожежі було в шпиталі 108 пацієнтів, і 16 членів прислуги.

БАНКИРА-ДЕФРАВДАНТА АРЕШТУВАЛИ НА ФЛОРИДІ.

Тампа, Флорида. — Девять днів після втечі з краденими $884,660 Федеральне Бюро Інвестигацій приловило банкира Ричарда Г. Крова, який забрав цю суму з філії Нешенел Сіті Банку в Ню Йорку. Його обвинувачують у спроневіренні і наложили $100,000 запоруки за звільнення. Він каже, що він украв $690,000 в цінних паперах, які кинув до моря, а решту грішми. З них він звернув одну частину поліції, а при ньому знайдено ще $54,798.63.

БИЛ ДЛЯ ЗАГОСТРЕННЯ ЗАКОНУ ТЕФТА-ГАРТЛІ

Вашингтон. — Спілка республиканських конгресменів з південними демократами постаралася за внесення законопроєкту для затіснення постанов закону Тефта-Гартлі, замість за його скасування. Бил Вуда, внесений за їх спонукою, домагається, щоб не тільки урядовці юнії, але й її представники та підприємці складали присягу, що не належать до Комуністичної партії. Бил Вуда не є самостійний, а тільки містить проєкти для поправок теперішнього робітничого закону.

БУДЕНЦ ВИЯВЛЯЄ ІСНУВАННЯ ТАЙНИХ ФОНДІВ В КОМУНІСТИЧНІЙ ПАРТІЇ.

Ню Йорк. — Комуністична партія втримувала тайні фонди на виконання деяких доручень з Москви, головно при виповнюванні програми для переведення насильної революції в Злучених Державах — таке виявив урядовий свідок, Луіс Буденц, колишній редактор комуністичного щоденника Дейлі Воркер. Це сказав він при перехресних питаннях оборони комуністичних провідників, які тепер находяться на суді під замітом навчання як скинути американський уряд силою. Тайні фонди находилися під опікою Роберта Вилієма Вайнера. Буденц знав про ті фонди, бо раз затягнув з них позичку у висоті $90, яких не віддав. Він каже, що мав розрахуватися з редакцією за недоплачену працю, а тепер готов віддати. Він теж признався, що підчас своєї праці в газеті він якийсь час підтримував думку насильного скинення уряду, одначе не знав, що таке доручення дає партії Москва. Підчас запитів до свідка оборонці виявляли до нього таку ворожнечу, що суддя Медіна мусів їм пригадувати на потребу пристойної поведінки в суді і загрозив наслідками за непослух судові.

ЗАБАГАТО ТИСКУ НА ПОВІТРЯНУ ОБОРОНУ.

Вашингтон. — Комісія Збройних Сил палати вийшла з закидами на Краєву Військову Установу, що її люди ведуть надто велику агітацію за надання першенства повітряній обороні зі шкодою для інших ділянок. Комісія, на чолі якої стоїть конгресмен Карл Винсон, видала осторогу, що потягне до відповідальности членів збройних сил, якщо вони будуть подавати до преси комунікати обчислені на те, щоб понижувати одні ділянки краєвої оборони, а вивищати інші. Головне вістря звернене проти оприлюднювання тайних вісток з діяльности бюр.

КОНГРЕС ЗА ПЕРЕВІЗ МАТЕРІЯЛІВ АМЕРИКАНСЬКИМИ КОРАБЛЯМИ.

Вашингтон. — У дебаті в сенаті над приділом для Економічного Піддвигнення Европи ухвалено, щоб половина транспорту матеріялів відбувалася американськими кораблями.

ГЕН. БРАДЛІ ЗА НЕГАЙНУ ВІЙСЬКОВУ ДОПОМОГУ ЕВРОПІ

Ню Йорк, 5 квітня. — Голова генерального штабу, ген. Омар Н. Брадлі, у промові до Жидівських Военних Ветеранів на обіді в готелю Валдорф Асторія виявив необхідність дати військову допомогу країнам західної Европи, щоб недопустити до нападу армій зі сходу. Він сказав, що ліпше є перешкодити нападові, ніж допустити до зайняття Европи, а потім починати визвольну війну з Злучених Держав. Брадлі сказав теж, що Атлантійський Оборонний Договір дає надію на забезпечення миру. — Заяву ген. Брадлі вважають за перший вияв плянів адміністрації, бо у своїй промові він сказав, що він прийняв запрошення від департаменту стейту висловити прилюдно погляд про значення військової забезпеки при введенні в життя Атлантійського Договору.

УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА НЕ МАЄ ПОТРЕБИ БОЯТИСЯ ПОРІВНАНЬ ЗІ СВІТОВОЮ.

Інтересна канадійська рецензія на твори Івана Франка.

Канадійський журнал „Квінс Квортерлі" в своєму останньому виданні один з перших відгукнувся на видану стараннями Українського Народного Союзу у видавництві Философікал Лайбрері вибрані твори Івана Франка в англійському перекладі покійного Персівала Конді та з передмовою проф. Кларенса Меннінга. Даючи коротку оцінку книжки та зібраних в ній творів, і зокрема згадуючи „Каїна", „Івана Вишинського" і „Мойсея", автор рецензії називає їх „видатними навіть в перекладі" та у висновку повторює за видавцем, що твори Франка „не мають потреби боятися порівнання з великими поемами інших мов і літератур та справді належать до літератури світу".

ФІНЦІ ВИДАЮТЬ СОВЄТАМ ФІНЦІВ

Гельсінки, 6 квітня. Фінський уряд видав Совєтам 5 фінців, що походять зі зайнятих тепер Совєтами фінських територій та які від війни жили у Фінляндії під фальшивими прізвищами. Їх видано Совєтам на підставі совєтсько-фінського договору приязні.

ЗГАДУЮТЬ ПРО УКРАЇНСЬКУ ПРОГРАМУ В „ГОЛОСІ АМЕРИКИ"

Вашингтон. — Комісія приділів в палаті репрезентантів ухвалила додаткові мільйони на федеральні бюра. Між ін. признала $52,585,141 на Федеральне Бюро Інвестигацій і $34,000,000 на поширення освідомляючої діяльности через програму „Голос Америки". Комісія признала потребу поширення діяльности цеї програми з неповних 24 годин на 35 з половиною годин. Додаткові програми будуть надавані в мовах фінській, українській, арабській, турецькій, перській і гебрайській. Досі надавано програму в 20 мовах, а в майбутності будуть додані ще в згаданих шости мовах.

ПОЛЬСЬКІ ВТІКАЧІ ПЕРЕДБАЧУЮТЬ НАПАД СОВЄТІВ НА ЗАХІД.

Вашингтон. — Останні провідники польської Селянської Партії, яким удалося перед двома тижнями дістатися з Польщі до Америки, виявляють, що Росія поробила всякі приготування до нападу на західну Европу. До недавна польські комуністи забороняли кожну згадку про можливість війни, а тепер вони отверто кажуть, що війна з Заходом є неминуча. Ці втікачі це Станислав Банчик і Станіслав Вуйцік. Вони зустрінулися в Вашингтоні з Станиславом Міколайчиком і під його опікою відбули пресову конференцію. Вони виїхали потайки з Варшави в січні й щойно приїхали в Америку.

ПЯТДЕСЯТЬ УКРАЇНЦІВ З ІМІҐРАЦІЇ ПРИЇХАЛИ ЧЕРЕЗ БОСТОН.

Ню Йорк. — Коли потяг з новими імігрантами, які приїхали до Бостону кораблем Марін Флешер, заїхав у вівторок вночі до Пенсилвенійської станції, члени Українського Переселенчого Осередка в Ню Йорку, а це пані Анна Курило й Катерина Пелешок, виявили, що цим разом приїхало 40 українців під опікою Злученого Українського Американського Допомогового Комітету, а яких десять під опікою інших організацій. Всі були належно забезпечені харчами, приладженими бостонським місцевим українським комітетом, а теж дістали гроші на дорогу від ЗУАДК. Загалом приїхало через Бостон 549 усіх імігрантів зі скитальщини.

ЕВРОПА ХОЧЕ ОБОРОНИ ПЕРЕД НАПАДОМ А НЕ ЗВІЛЬНЕННЯ ПІСЛЯ НЬОГО

Париж, 6 квітня. Вчорашній виступ шефа штабу Американської Армії, ген. Омара Н. Бредлі, на ювілейному прийнятті американсько-жидівських ветеранів в готелі Волдорф-Асторія в Ню Йорку, та його запевнення, що ціллю стратегії Північно-Атлантійського договору мусить бути оборона Европи перед нападом і не тільки обіцянка „звільнення" після воєнної окупації та нових воєнних спустошень, відбився відразу широким відгомоном в Европі, зокрема у Франції. Запевнення ген. Бредлі є власне тим, чого Европа хоче і що ще досі не було належно спрецизоване. Сумніви під цим оглядом, головно у Франції, справляли урядам західноевропейських країн багато турбот. Заяву ген. Бредлі тепер береться як вказівку та напрямок в дальшому розробленні практичного діяння Атлантійського пакту та прийнято її з великою полекшою і вдовіллям. Тимчасом, західно-европейська преса продовжує широко коментувати тільки що підписаний у Вашингтоні оборонний договір, називаючи його могутнім інструментом миру та повторюючи слова президента Трумана, що подібний договір раніше був би заощадив людству терпінь і спустошень в двох великих світових війнах.

МІНІСТРИ ЗАХІДНИХ ВЕЛИКОДЕРЖАВ В СПРАВІ НІМЕЧЧИНИ

Діссельдорф, Німеччина, 6 квітня. Західні військові губернатори Німеччини передали вчора зібраним в місті Бонн західно-німецькій конституційній асамблеї спільне послання зібраних тепер у Вашингтоні міністрів закордонних справ Злучених Держав, Британії і Франції, рекомендуючи їм уважний розгляд та уважне ставлення до західних вимог щодо федеративної форми плянованої західно-німецької держави. Діло в тому, що ця Асамблея в останньому поминула, згідно відкинула рекомендації західних союзників під цим оглядом та прийняла більш централістичні власні постанови, що їх з черги відкинули західні союзники. Міністри закордонних справ рекомендують німцям уважно розглянути пропозиції західних військових губернаторів, стверджуючи рівночасно, що теж вони самі у Вашингтоні тепер обмірковують цілий ряд німецьких проблем.

КИТАЙСЬКІ КОМУНІСТИ ОСТЕРІГАЮТЬ УРЯД ПЕРЕД ЗВ'ЯЗКАМИ З АМЕРИКОЮ

Нанкінг, 6 квітня. Китайські комуністи звернулися до діючого президента Лі-Цунг-ена, закликаючи його, щоби він зірвав всі зв'язки з „американськими імперіялістами" та з Чіянг-Кай-шеком і дозволив на переправу большевиків через ріку Янгце.

ОЛЬГА ЛЕПКОВА В ТАВН ГОЛЛ

Ню Йорк, 5. квітня. — Сьогодні ввечорі в репрезентативній концертовій залі Тавн Голл виступила з власним концертом відома українська співачка, мецо-сопран, Ольга Лепкова. В програму її концерту входили композиції Марселя, Скарлятті, Генделя, Пурселя, Шуберта, Верді, Гайдна, Чайковського та українських композиторів Варвінського, Людкевича і Чишка. Це вже був другий з черги концерт цеї артистки в цій залі перед добірною публикою, що у великій мірі була заповнила партер і частинно балькон. У виконанні цеї нелегкої програми артистка виявила великий талант, а сувора американська критика назвала її „співачкою з найбільш серіозними цілями, потвердженими її програмою". (Геральд Трибюн). Її концерт, зокрема арію з опери Верді „Дон Карльос", композ. Чайковського з українськими текстами та мелодії українських композиторів публика прийняла з великим ентузіязмом.

МОРГАН ФІНАНСОВИМ ДОРАДНИКОМ ГЕН. КЛЕЯ

Франкфурт, 6 квітня. Вчора прибув тут з Ню Йорку Шеферд Морган, новий фінансовий дорадник американського військового губернатора Німеччини, ген. Л. Д. Клея. Морган належить до екзекутиви Чейс Нейшинел Банк в Ню Йорку і він вже був в Німеччині раніше, ще у зв'язку з пляном Дейвіса. На теперішній пост він іменований на місце Джека Беннета.

ЕВАТ В ОБОРОНІ АВТОРИТЕТУ ОБЄДНАНИХ НАЦІЙ

ВІДКРИТТЯ СЕСІЇ ГЕНЕРАЛЬНОЇ АСАМБЛЕЇ ПІД ЗНАКОМ СХІДНО-ЗАХІДНИХ ПРОТИВОРІЧНОСТЕЙ.

Лейк Соксес, Н. И., 6 квітня. — Австралійський міністер закордонних справ і предсідник Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй, д-р Герберт В. Еват, відкрив вчора після полудня у Флошинг Медов другу частину третьої сесії Генеральної Асамблеї, що почалася з кінцем минулого року в Парижі. В своїй інавгураційній промові д-р Еват виступив насамперед в обороні авторитету Об'єднаних Націй, домагаючись підпорядкування їм та їх чартерові всіх регіональних союзів і договорів. Еват заявив, що „причиною майже всіх трудноців Об'єднаних Націй є один фактор: незгода великих держав поза Об'єднаними Націями та їх повна незалежність від цеї організації". Еват в дальшому твердив, що „світова безпека, яка цілком певно є нашою ціллю, може базуватися тільки на світовій організації" і тому він закликав всіх, щоби від цего принципу не відступали. Він вважає, що Об'єднані Нації „є сьогодні угольним каменем успішної акції для вдержання миру і безпеки та для сприяння поліпшення нашого життєвого стандарту і добробуту в цілому світі". Відкриття сесії відбулося тим разом вже скромно та без звичайних парад. У відкритті взяли участь 10 з усіх 12 міністрів закордонних справ, що попереднього дня у Вашингтоні підписали оборонний Атлантійський пакт. Міністри Італії і Португалії, що не є членами Об'єднаних Націй через совєтське вето, не могли бути присутні. Після відкриття сесії, всі міністри за вийнятком бельгійського знову вернулися до Вашингтону. Теперішня сесія Генеральної Асамблеї, більше ніж будь-яка з попередніх, вже від першого дня була в тіні східно-західних противорічностей та ворожнечі, віддзеркалених тепер в Атлантійському пакті. Звертають увагу, що цим разом вже навіть не було оплесків, як д-р Еват згадав про заслуги покійного президента Рузвелта для цеї міжнародної організації. Вважається, що теперішнє продовження третьої сесії Асамблеї потриває 5 до 6 тижнів і щоби подолати завданням, поодинокі комітети Асамблеї відразу почали працю, відрочуючи пленарну сесію Асамблеї. Ввечорі того ж дня в Волдорф Асторія відбулося річне прийняття Союзу Закордонної Преси, в якому взяли участь представники поодиноких країн в ОД та на якому з черги виголосив промову предсідник Генеральної Асамблеї, д-р Еват. Теж в цій промові він обороняв авторитет Об'єднаних Націй та закликав до того всіх інших.

ІРАН ОФІЦІЯЛЬНО ПОТВЕРДЖУЄ ІНЦІДЕНТИ НА КОРДОНІ ЗІ СОВЄТАМИ.

Тегеран, Іран, 6 квітня. — Речник іранського міністерства закордонних справ потвердив вчора офіціяльно, що протягом останніх трьох місяців трапились три загрозливі інциденти на ірансько-совєтському кордоні та що всі три рази совєтські війська нападали на іранські прикордонні пости. Він в дальшому заявив, що всі іранські протести в цій справі перед совєтським урядом не мали успіху. Крім цих актів фізичного насильства, Совєти виявляють своє вороже наставлення до Ірану між іншим тим, що не дозволяють на транзит іранського експорту через совєтську територію, як теж постійними погрозами та явною п'ятиколонною підривною роботою в самому Ірані.

МАСОВА ЧИСТКА ЗА „УХИЛИ" СЕРЕД КОМУНІСТІВ В БОЛГАРІЇ.

Софія, Болгарія, 6 квітня.— Після „звільнення з обов'язків" та арешту болгарського заступника премієра, Траїчо Костова, під закидом „ухилів" проти партійної лінії, тепер за такі самі ухили почалася масова чистка інших комуністів, між ними дотеперішніх високих партійних і державних достойників. Чистку зв'язується з дуже прихильним наставленням заарештованих до Совєтського Союзу та з їхніми симпатіями, якщо не зв'язками, зі „збунтованим" Тітом в Югославії.

СОВЄТИ ВІДМОВЛЯЮТЬ ІНФОРМАЦІЇ В СПРАВІ НАФТИ В АВСТРІЇ.

Лондон, 6 квітня. — На конференції заступників міністрів закордонних справ чотирьох великодержав, що підготовляють мировий договір з Австрією, західні представники вчора намарно намагалися дістати від Совєтів будь-які інформації щодо продукції нафти в совєтській зоні Австрії в 1947 році. Діло в тому, що Совєти домагаються 60% тої продукції, відмовляючи рівночасно інформацій про загальну продукцію.

ВІДРОДЖЕННЯ НЕО-ФАШИЗМУ ТЕЖ В ПІВНІЧНІЙ НІМЕЧЧИНІ.

Дісельдорф, Німеччина, 6 квітня. — Спостерігачі однодушно стверджують, що своєрідний нео-націзм починає загрозливо приходити до голосу теж в північній Німеччині, хоча ще й не в таких розмірах, як на півдні. Зовнішнім виявом цего є постійні демонстрації зі співами німецького гимну „Дойчлянд ібер аллес" (Німеччина понад усе), як теж практичні спроби організування нео-фашистських груп, що мають свою піддержку серед німецької реакції і частинно теж серед промисловців.

УСПІХИ ГРЕЦЬКИХ БОЛЬШЕВИКІВ В ГОРАХ ГРАММОС.

Атени, 6 квітня. — Командування грецької армії вчора признало, що большевицькі партизани, при явній активній допомозі з Альбанії, віднесли деякі успіхи на відновленому минулої неділі фронті в горах Граммос. Вони здобули кілька верхів та кілька місцевостей і знову проголосили свій „уряд вільної Греції".

SVOBODA
UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 113(of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Сиґі і Закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
Число з понеділка (англійською Частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПАКТ ПІДПИСАНИЙ, А ЩО ДАЛІ?

Представники 12 держав підписали в Вашинґтоні минулого понеділка документ, який є безсумнівно історичним у повному значенні цього слова. Північно Атлантійський Пакт Безпеки, який ці представники підписали, є головно ділом Злучених Держав. Він повстав з американської ініціятиви і означає, що сама Америка скомбінувала з власної волі такий міжнародній союз, який втягає її автоматично в европейську війну. Це є цілковите заперечення тої політики, яку Злучені Держави вели від самих початків свого існування. Ця радикальна зміна зродилась з переконання, що коли б був існував подібний Пакт в 1914 році, чи в 1939, то певно не було б прийшло до Першої й Другої Світової Війни. Північно Атлантійський Пакт Безпеки, як це виразно підкреслив президент Труман, має охоронити світ перед Третьою Світовою Війною.

Нову війну могла б спричинити совєтська агресія, особливо, коли б Москва напала на одну з країн, що обняті Пактом Оборони, чи такі, які є в сфері цеї оборони. Дванадцять країн з 332 мільйонами населення зобовязались отсе боронити свою західну цивілізацію перед совєтсько-комуністичною инвазією. Пакт цей, як казав президент Труман, це „щит проти агресії"; це „свобода від агресії й грубої сили"; це противага московській силі; це намагання облегшити людям тягарі, звязані з постійним збро́єнням, спричинюваним страхом перед агресією; це натиск на Совєти приступити в Обєднаних Державах до конструктивної праці в справі миру; це віра, що люди з відвагою ще й нині можуть вирішувати свою волю і вибирати неволю або волю, війну або мир.

Уряд Злучених Держав рахує на те, що Тринадцятка на Кремлі добре це все розважить, зрозуміє пересторогу, якою є Північно Атлантійський Пакт Оборони, та не зачне ніякої нової агресії, яка вдаряла б у животні інтереси держав, що цей Пакт підписали, чи ще підпишуть. Якщо так буде, то не прийде до Третьої Світової Війни. А як Москва піде ще далі й погодиться з тим фактом, що різні сфери впливів чи там різні „блоки" в світі мають далі існувати та мирно зо собою жити, хоч якби вони між собою різнились щодо різних форм життя, ладу і влади, то тоді буде можлива навіть тісна співпраця між демократіями і Совєтським Союзом. Так розуміють в Америці Північно Атлантійський Пакт Оборони і це треба мати завжди на увазі, коли йдеться про розуміння закордонної політики Злучених Держав, чи взагалі демократичних потуг.

Насувається питання, щоби було, коли б так Москва дійсно заперестала якийсь час силою підбивати нові країни, чи втягати їх в совєтську сферу впливів при допомозі своїх пятих колон. Третьої Світової Війни в такому випадку не було б, згідно з тим, що свято заявляють демократичні потуги, обняті Пактом. Але що ж було б тоді з тими країнами і народами, що їх Москва вже загарбала? Що було б з сотнями мільйонів людей, що вже так довго мучаться в московській неволі як жертви кремлівського тоталітаризму?

На це ті, що підписали Північно Атлантійський Пакт Оборони, одвертої відповіди не дали. Вони говорили тільки про свою оборону в тому переконанні, що як Совєти на них не нападуть, то мир запевнений і нової світової війни не буде.

Як це все буде виглядати в практиці, виявить щойно будуччина. По тім, як будуть поводитись тепер совєтські представники в Обєднаних Державах, буде можна зорієнтуватись, що принесе найближчий час.

Шляхом Пляну Маршала

Плян Маршала здійснюється тепер під назвою Адміністрації Економічної Кооперації (Ікономик Кооперейшен Адміністрейшен), або коротко: ЕКА. Якраз тепер відбувається у конґресі партійна боротьба за новий приділ для ЕКА у висоті $5,580,000,000. Президент і його прихильники обстоюють повний приділ на найближчий фіскальний рік, республиканські противники адміністрації кажуть, що треба обтяти видатки на 10 відсотків. Аргументи „за" і „проти" сипляться в пресі і в конґресі.

Плян Маршала, ухвалений уступаючим 80-тим конґресом, обіймав тільки один рік від початку його введення в життя. Цей рік мав закінчитися в березні 1949 р. Та коли при осінних виборах вийшла переможною та сама адміністрація, вдалося втримати початково придуманий плян, тобто на 15 місяців. Тому до рати на фіскальний 1949-50 рік треба додати понад більйон долярів перед початком фіскального року за місяці: квітень—червень 1949 р. і новий приділ на фіскальний рік. Звідси прийшла сума $5,580,000,000.

Навіть на Америку це немала сума гроша, особливо, коли самий президент остерігає, що скарбовий дефіцит є головною небезпекою для Злучених Держав у теперішнім часі. Заходить питання, чи поступ у відбудові Ервопи оправдує дальші видатки на цю ціль?

Безсторонні звіти виказують, що не все пішло так гладко, як передбачувано. Вашинґтонська ЕКА признає, що перший рік становив щойно пробну лекцію, як переводити в життя такі небувалі пляни. До европейської відбудови на засадах кооперації цілих країн приступило 19 держав і територій. Зпочатку було їх 16, а потім їх число збільшилося. Всі вони унаслідили традицію, що треба працювати самим для себе, без порозуміння з сусідами, часто навіть перехитруючи один одного. Тепер прийшлося їм стануги разом до співпраці. Навіть у нормальних часах перехід з системи відокремлення до системи співділання був би представляв велетенські трудноші. Коли згадати, що після війни не було ні матеріялів ні фахових органів до організування праці, треба дивуватися, як загалом можна було піднятися такого діла.

При цім треба памятати, що в цій спільній „фабриці" є двічі тільки населення, що в Злучених Державах, а територія на половину менша. Як отже виживити там людей?

Треба памятати, що Европа перед другою світовою війною ще не видужала з руїни після першої війни. Там були інвестовані американські капітали, які щойно почали давати частинні результати. У 1938 році европейські країни сплачували по 20 відсотків інвестованого капіталу, але не зисків. Як прийшла друга війна, то вона цілковито знищила чужинні інвестиції, а по ній ніхто не хотів дати нових кредитів тим країнам. Таке положення було головною причиною складення Пляну Маршала, щоб двигнути Европу з економічної руїни. Ідея була така, щоби дати Европі спроможність прийти до сили, а щойно опісля можна було б подумати про якусь сплату вкладених капіталів. З такої конечности зродилася теж думка кооперації країн.

Коли плян був менше більше уформований, тоді, як звісно, Росія поставилася ворожно до нього. Не було іншої ради, як іти самостійно, без Росії, а навіть проти неї. З цього вийшли нові труднощі, бо країни західної Европи не творили ніколи економічної цілости і треба було щойно придумувати способи оживлення господарки, приноровленої до хвилевих потреб. Треба було подумати, як переборотн ще трудноші політичні, етнічні, географічні, культурні, навіть і релігійні. Тільки тому, що всім загрожувала голодова нужда, можна було ці країни якось зліпити, а опісля зціпити.

Коли б ЕКА осягнула була тільки саме обєднання країн і народів, то це одно вже вказує на її небуденні заслуги. Це вказує теж на американську справність в переводженні таких плянів.

Злука 19 країн є, так би мовити, позитивним успіхом. Та далеко більший є ще другий успіх, який полягає в недопущенні до поширення совєтського комунізму по цілій західній Европі. Правдою є, що Росія не пішла війною на захід зі страху перед американською атомовою, бомбою, але правдою є теж, і те, що европейські країни самі могли скочити в обійми комуністичного режіму, який для нуждарів, за ехидною московською агітацією, являється часто спасенням. Не треба аж великої памяти, щоб пригадати собі дворічні безупинні затії комуністів в Італії й Франції, де вони посягли по владу. Коли їм це не вдалося, то саме тому, що Плян Маршала давав практичну допомогу не тільки підприємцям для відбудови промислу, отже і працю для робітників, але ще й мусів платити за шкоди, які заподіяли комуністи в згаданих країнах велетенськими страйками.

Щойно маючи те все на увазі, можна поставити запит, які були справжні успіхи у відбудові европейських країн при допомозі Пляну Маршала

Звіти ЕКА виказують, що західна Европа вже осягнула передвоєнний стан в промисловій продукції, але ще не осягнула такого стану в сільськім господарстві. Торгівля европейських країн, як цілости, досягнула 85% торгівлі з передвоєнних часів, а їх експорт виносить 80%. Тільки західна Німеччинса не осягнула того стану, бо її продукція виносить 70%, одначе тут інша причина, бо аліянти наперед склали плян, щоб Німеччина не могла стати такою промисловою країною, якою була перед війною.

Коли досі говорено про Плян Маршала, то малося на думці економічну відбудову Европи. Тепер справа складніша, бо політичні відносини в Европі стали ще гіршими і через те приходиться думати рівночасно і про мілітарну забезпеку перед совєтською загрозою. Плян Маршала мусить і це брати під увагу, а це значить, що треба Америці давати гроші не тільки на економічну відбудову західної Европи, але теж і на її збро́єння. Якраз це збільшення видатків турбує багато представників в конґресі, що побоюються, щоб часом Америка під тими тягарами сама не впала.

Олександер Зозуля.

ПРОТИ ЖИВИХ І МЕРТВИХ

(З приводу дискусії „Основних проблем").

Дискусія над будь якою проблемою є конче потрібна і вона приносить читачеві не малу користь. Але тільки при умові, що дискусія провадиться всебічно, глибоко, об'єктивно і без найменшої тенденційности. Як завжди, цьому сприяє правильне започаткування дискусії і глибоке розуміння теми дискутантів.

На мій погляд хиби даної дискусії полягають в тому, що вона розпочата поверхово і в силу обставин перетворюється на буденні льокальні тенденційні суперечки: „чия мама краща".

Деякі автори своїми виступами нагадують нам як три сліпці в и з н а ч а л и, яким на справді є слон: один помацав за хобот і твердив, що слон як труба, другий помацав за ногу і твердив, що слон як стовп, третій помацав за вухо і твердив, що слон як ганчірка. Кожен був глибоко переконаний, що він знає, яким є слон, і кожен з них намагався, щоб видющі люди (які кожний день бачуть того слона, повірили в їхне визначення слона.

Автор статті п. К. Петрус „За правдиву оцінку основних проблем" також помацав (бодай одним пальцем) Україну і зробив безапеляційне визначення, що майже вся нова еміґрація, м'якко кажучи, нічого не варта. Засудив живих і мертвих, а лишив тільки одного безгрішного „героя" — себе.

Читаючи п. Петруса писанину, мимоволі виникає запитання: чи автор впав з Марса чи про Україну йому хтось розповів у 1949 році?

Одним розчерком пера викреслити сторінку боротьби українського народу, і то передусім, найсвідомішої і найпередовішої частини цього народу, за своє визволення з під московського ярма, потрапить зробити кожен. Але не кожен в силі правильно оцінити пролиту кров і самопожертву за виборення Соборної Незалежної України.

К. Петрус в своїй статті силкується заплутати визвольну боротьбу, зчорнити тих, хто провадив її в московських лабетах. Хоч розмір часопису не дозволяє нам дати вичерпуюче роз'яснення, все ж ми перекажемо стисло всім відомі факти.

Революція 17-го року застала український нарід непідготовленим. Нарід не був національно свідомий, а місто навіть не знало української мови. Першу цеглину національної свідомости було покладено УНР. І тільки тому, коли большевикам вдалося окупувати Україну, вони примушені були дозволити провадити українізацію.

Українізація, що провадилась аж до 1930 р. дала свої позитивні результати. В наслідок ми маємо, що малий відсоток українського народу хворіє на „єдину неделіму". Не було б українізації, очевидно не було б такої свідомості і напевно москалі так зрусифікували б Україну, що давно забули б рідну мову.

А хто провадив ту українізацію? Хто організовував школи, театри? Хто писав художні твори, які большевики засудили і вилучили з вжитку?

Цю роботу провадили наші професори, письменники, артисти. Наші в повному розумінні цього слова. Вони, не шкодуючи свого життя, віддалися національній справі і багато з них за неї загинули.

Г о в о р я ч и про ВАПЛІТЕ (Вільна Академія Пролетарської Літератури) п. Петрус навіть нерозуміє значення її. Під цією вивіскою була остання спроба українських письменників творити вільно, незалежно. І не диво, що засідання її часто провадились на приватних мешканнях. Автор накидається на цю організацію, а одного з активних її членів просто зараховує до совєтських агентів. Бо можлив, як він міг уцілити? Тоді дозволено буде запитати: а як уцілів п. Петрус?

Далі К. Петрус твердить: „Ми знаємо, яку велику роботу виконали для Кремля всі оці Хвильові, Любченки, Куліші"...

Ми теж знаємо, яку роботу провели ці письменники для національної справи. І не дивно, що їхні твори вилучені з вжитку і за читання їх карається каторгою. І не дивно, що часопис „Молода Гвардія" 16 грудня 1933 р. писав: „Керівник театру „Березіль" Лесь Курбас уперто відокремлюється від щільних зв'язків з російською пролетарською культурою. Курбас виступами „Народного Малахія" (М. Куліша — О. З.) виспівує Україну куркульську..."

І Курбаса і Куліша замордовано в концтаборах за активну визвольну боротьбу на культурному фронті. Ці люди і сотні подібних їм жили не для себе, не для слави, а для свого народу.

Автор цих рядків один з тих, що провадив українізацію, один із тих, що знає близько літературне середовище, і тому читаючи писання п. Петруса дивуєшся, як людина може так сміливо писати про те, чого не знає. Для якої мети?

Далі автор пише: „...Маємо на еміграції в десяток добрий невеличких поетів і письменників. Декотрих з них назвемо літерами А., Б., В., Г.... Вони зараз теж сваряться за „шкуру", ще не вбитого ведмедя. Але запитайте їх, що вони робили під час страшного голоду та колективізації"... Бачите п. Петрус став в позу слідчого. Тоді дозволено буде запитати і вас: що ж робили і ви?

Щоб читачам було зрозуміло, що робили ці письменники, за багатьох я можу відповісти. Теж назву їх літерами: Б., Д., Г., О., П., К., за службу своєму народові були заслані на Колиму, Соловки, Азію і т. і. А той письменницький молодняк, що має по 23-26 років, що посуті виріс у вирії війни, батьки яких в більшости або заслані на Сибір або замордовані в пивницях НКВД — це наша надія, на розвиток вільної, незалежної літератури в еміграційних умовах. І даремно п. Петрус намагається всадити їм комсомольські душі, навіть при тій умові, коли б він був видатним хірургом. Як що ця молодь пішла на еміграцію і в жахливих умовах творить (хай навіть не удосконалену)" змістовну патріотичну літературу — вона ніколи не зрадить свого народу і в першу ліпшу хвилину змінить перо на багнет, коли цього вимагатиме справа.

(Докінчення на стор. 3-тій).

К. ПЕТРУС

СОВЄТСЬКІ АРЕШТАНТИ

...ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ ОБДУРЕНИМ ЧЕРВОНОЮ ПРОПАҐАНДОЮ.

3)

Одним пострілом Сталін убивав чотирьох зайців: знищував свого можливого суперника; на належній височині підтримував бойову ненависть совєтських людей, особливо молоді, до „імперіялістів" і „фашистів", і поруч із тим створював прецеденс для остаточного розгрому своїх політичних противників. (Останнє виринуло тільки через кістсько-зінов'євської й букистсько-зінов'євської й бухарино-риковської опозицій).

І, нарешті, дуже просто розв'язувалось четверте питання — „індустріялізація" Совєтського Союзу і перетворення його в велетенський большевицький арсенал у грядущій битві з капіталістичним світом...

Чи знав Ніколаєв, чию волю він виконує, невідомо, так само, як невідомо, чи залишені вони живими, чи їх розстріляно? Та якщо їх навіть і розстріляли, це ні трохи не суперечить тому, що їх спочатку використано, а потім знищено. Аналогічна подія була раніш із двома агентами ҐПУ, що стріляли німецького дипломата фон-Твардовського.

Далі ми матимемо нагоду торкнутися цих методів провокаційної роботи Кремля.

Як відомо, в 1937-38 рр. усі ці слідчі й обер-слідчі з Луб'янки, а також старші їхні керманичі, за наказами Сталіна, були знищені а пізніше знищено й Єжова, який їх нищив, із усім його оточенням.

І таємниця вбивства Кірова стала таємницею Кремля...

„ХТО ВХОДИТЬ — НЕ ЖУРИСЬ, ХТО ВИХОДИТЬ — НЕ РАДУЙСЯ

Невеличка чотирикутна кімната з трьома глухими, темножовтого кольору, стінами й маленькими дверима в комендантський коритор, тьмаво освітлювалась е л е к т р и чною лямпою спід стелі в дротяному ковпаку. Посередині стояли два тапчани, а в кутку — брудна посудина для нечистот... Повітря було затхле, насичене махарковим димом і якимось кислим запахом, змішаним із міязмами. Маленькі й вузенькі смужки підлоги були затоптані брудом, недокурками й сміттям. Очевидно було, що, може, кілька годин тому тут хтось був, і тільки перед самим моїм приїздом його кудись перевели. Може, його також зняли з потягу і минулої ночі привезли в цей кам'яний мішок? Де він тепер? Хто він такий? Може, він уже на волі, яку дали йому за згоду сексотити за братами, сестрами, друзями? А може, його перевели в підвальне приміщення і там він чекає своєї долі?

І помчали різні думки, ніби опале пожовкле лестя толими шляхами осени, і закрутилися в голові моїй, гнані страхом і тривогою за родину, друзів і знайомих... І пригадувались мені оповідання про жахи й тортури в ЧК-ҐПУ, про „конвеєрні" допити й „нульові" камери... Про страшні Соловки і незчисленні концтабори... Про виселені на Сибір на загибіль цілі станиці і про загиблі з голоду мільйони... Про безстрашних п о с л і д овників Христа, нещадно знищуваних червоними б о г оненависниками... Про темний орден демонологів, що незримо керують Кремлем... Про таємниці ҐПУ і...

Хто їх знає? Кажуть же, що й чекістам не все відоме.

...Сексоти і специнформатори, що ловлять довірливих і наївних людей своїми спритними „принадами", щоб потім „розкрити" їх, як „контрреволюційну організацію"; явочні квартири й „оперативні точки" для незчисленних добровільних сексотів із заумкуватими кличками, подібними до „Два нулі і три чверті (00 і ¾) або „п'ять, дроб нуль п'ять" (5)05)...

Східцями вище підуть уже дияволи краєвих та обласних масштабів, затаємничені спостерігачі над діяльністю периферії і „очі" вищих ступнів чекістської єрархії... А ще вище по цій драбині — різні аґенти міжнародніх масштабів: розвідники й контр-розвідники, красуні-шпигунки, що мають право виходити заміж за іноземних дипломатів та інших „великих" людей капіталістичного світу... І вся ця велетенська бойова організація обплутала своєю сіткою не тільки нещасні народи СССР, а й усі материки й океани, і під усевидящим к о н тролем своїх вищих аґентів творить великі злочинства...

..Треба вбити Петлюру, або живим приставити в Москву Кутепова і Мілера, — натискається „ґудзик", і Паризька філія ҐПУ це завдання виконує „чисто й безапеляційно"... В цю сітку заплутується ціла низка видатних державних діячів Заходу і Сходу...

В своїй „роботі" ҐПУ використало все: організаційні методи масонів, конспіративні правила революціонерів усіх країн і народів, багатовіковий досвід шпигунських відділів генеральних штабів, російської охранки, а м е р и канської к о н т р-розвідки, Інтеліджен-Сервіс. І вся ця страхітлива наука насичується азіятською ж жорстокістю й принципом: „поділяй і владуй", прагнучи до однієї космополітичної мети!..

Якось один із цих обер-дияволів сказав мені:

— Ми знаємо все! Ми, як ваш Бог: всемогутні, всюдисущі, всевидячі і всезнаючі. І словами ж вашого Бога ми стверджуємо, що де двоє чи троє збереться... там і ми поміж ними... Де не бере наша блискуча і незрівняна пропаґанда, там ми орудуємо грошима; а де й наше золото безсиле, там натискається „ґудзик" і в дію пускається могутня сила...

Дальше буде).

В кожній у к р а ї н с ь к і й хаті повинен знаходитися часопис „С в о б о д а".

Інж. П. Донченко.

Зрив Карпатської України

Як чудова мрія, ввижається мальовнича Срібна земля з її високими, покритими пралісами, широкими полонинами, бистрими річками і вода в них грає огнем проміння під ясним сонцем.

10 років минає з часу трагічних подій березня 1939 р., що сколихнули карпатським краєм і звернули очі всього світу на цей — здавалося б, Богом і людьми забутий — кусень нашої землі. Ціле тисячоліття панував тут мадярський режим, що ставився з погордою до всього, що українське, що поборював нашу Церкву і школу — ці основні огнища української культури. Місцева інтелігенція і простолюддя, позбавлені свого рідного духового життя, піддавалися мадяризації, історична назва Україна, українець, здушувалась у цьому краю.

Здавалося б, цей край загублений для нас назавжди. Все таки, історичні події, що зв'язані з початком 1939 р., показали цілому світові, що під зовнішньою маскою байдужности закарпатського народу крилася велика потенціяльна сила, власне національне „Я", яке з глибин підсвідомого перейшло у свідоме і розлилось по всьому краю, як ця гірська річка, яка бурлить і клекоче, ламаючи всі перешкоди на своєму шляху.

Які ж політичні обставини були передумовою цього несподіваного духового зриву Карпатської України?

По версайському договорі в 1919 р. Карпатська Україна була прилучена до Чехословацької республіки, формально як окрема автономна одиниця. В дійсності чехословацький уряд не зберіг своєї обіцянки і до 1939 р. автономії краєві не дав. Не дивлячись на це, що чеська політика на Закарпатті припиняла розвиток українського національного руху, українське населення цього краю змагалось за власне культурне життя Велась внутрішня і зовнішня боротьба за школу, за адміністрацію, навіть за мову.

В перехресних українсько-російсько-мадярських течіях застали Закарпаття події в 1938/39 рр. Німецько-чеське напруження загострюється все більше і більше. Згідно з постановою конференції в Мюнхені, Судети відпадають від Чехословацької республіки і переходять до німців. Положення Чехословаччини стає все важче. Словаччина проголосила своє відокремлення. Карпатська Україна починає бути більш рішуча в домаганнях. Нарешті, в Празі погоджуються на автономний закарпатський уряд, але для керування цим урядом призначають відомого мадярона посла Андрія Бродія. Переконавшись незабаром у намірах Бродія прилучити Закарпаття до Мадярщини, чеська влада заарештовує його і — на домагання українців — владу передає українському діячеві о. А. Волошинові. Вся українська людність приймає цю вістку з великою радістю. Кількатисячна маса українців в Ужгороді врочисто вітає українського прем'єра. „Слава батькові Волошинові, Слава Україні!" — чути радісні оклики.

Маніфестаційні походи в Ужгороді та інших місцевостях з патріотичними промовами і співами завершують цю нашу перемогу.

Починає кипіти українська робота. Праця „Просвіти" пожвавлюється. В Ужгороді організується українське військо під назвою Карпатська Січ. Українська самосвідомість під впливом бурхливих подій кристалізується швидким темпом і захоплює все більші і більші кола суспільства. Неприродні, накинені силою окупантів, російсько-мадярські впливи мусять уступати під натиском здорового народнього руху.

Здавалося, ясна зірка показалася на обрії, щоб освітити новий шлях життя населенню зелених Карпат, вимученому довготривалою недолею. Але ось, як серед погідної літньої днини, пролунав перший грім: приходить вістка, що на основі віденського арбітражу від 2 листопада 1939 р. головні міста Карпатської України — Ужгород, Мукачево і Берегово мусять відійти до Мадярщини. Хоч як болючий був удар, влада Карпатської України не попадає в зневіру і з ще більшою наполегливістю продовжує національну працю вже в новому осередку — в Хусті над Тисою, куди мусіла перенестися з усіма установами. Ніщо вже не може спинити української стихії. Її вершковий пункт — це незабутні вибори до сойму, що відбулися 12 лютого 1939 р.

Мадярська пропаганда в пресі і в радіо ширила чутки про вчинки терору січовиків", які нібито приневолювали людей голосувати на українську листу. Багато журналістів світу з'їхались перед виборами до Хусту, щоби на власні очі переконатися, як будуть проходити вибори. Яке ж було їх здивування, коли, замість стероризованих селян, побачили радісних і захоплених людей, що вільно віддавали свої голоси за українську національну владу. Цілу ніч напередодні виборів, з суботи на неділю, як перед Великоднем, майже ніхто не спав. На горах тисячами палаючих очей горіли огні волі. Це ватри, що їх розпалила українська молодь. Коло огню стояли люди — дівчата, хлопці, батьки. Всіх огортало якесь радісне піднесення. І вислід виборів був радісною несподіванкою навіть для найбільших оптимістів: 92.40% голосів упало на українську листу.

Хто пережив ті дні на Закарпатті, міг наочно переконатися в живучості українського руху і не забуде цього масового вибуху національного самопізнання. Завершенням виборів було відкриття сойму і проголошення державної незалежности 15 березня 1939 р. Трагічні обставини, в яких відбулась подія, ще більше підкреслюють велич цього чину.

Грізні хмари згущувалися на політичних обріях молодої держави. З-зовні і знутра вороги оточують Карпатську Україну. Стосунки з чехами цілком попсовані. Празький уряд 31 січня іменує чеського генерала Прхалу третім міністром Закарпаття. Це дає в висліді непорозуміння, що доводять до збройного конфлікту між чехами та Карпатською Січчю.

Перше засідання сойму відбувалося, коли вже відомо було, що Закарпаття признано під мадярську окупацію. Мадярське військо наближалося до Хусту, в місті чути було гук гармат, вулицями проходили частини відступаючої чеської армії.

15 березня пообіді заля Хустської гімназії чудово прибрана полотнами в національні барви, на яких пишалися золоті тризуби. Прем'єр Волошин відкрив засідання. Сойм затверджує самостійність Карпатської України. Перший президент республіки — прем'єр д-р А. Волошин. Під загальний ентузіязм один з послів говорив: „Вже пораховані дні, а може й години, нашої державности — самостійної Карпатської України. Вже пораховані дні, а може й години, коли на шиї наші знову ворог захоче покласти своє ярмо. Але не перелічені ні дні, ні години життя великого українського народу. Ми тут упадемо, але не впаде великий український народ. Він живе..." (Д-р Бірчак, „Карпатська Україна", стор. 71),

Врочистим актом Карпатська Україна потвердила свій історичний зв'язок з рештою земель українського народу і засвідчила свою органічну приналежність до України.

100-тисячна мадярська армія наступає широким фронтом. Січовики ставляють очайдушний опір, але сили занадто нерівні і вдержатись немає можливости. 15 березня перші мадярські частини займають Хуст, несучи знову мадярську неволю та переслідування.

Факти геройської смерти січовиків та цивільних українців зробили дуже глибоке враження у всьому краю. Нарід оповив їх леґендами і чудовими піснями, які з часом напевно займуть почесне місце поруч з козацькими думами та історичними народніми піснями. Великий національний здвиг Карпатської України назавжди поєднав її зі змаганням за волю всього українського народу.

Часи мадярського панування відійшли. Червоний окупант оволодів Срібною Землею. Доля населення Карпатської України спільна з долею всього українського народу. Її страждання і боротьба ввійшли в спільне русло. Віримо у спільне воскресення... —

(„Українська Думка").

ПЕРЕД ВЕЛИКОЮ УКРАЇНСЬКОЮ ІМПРЕЗОЮ В ДЖЕРЗІ СИТІ

Українська громада в Джерзі Ситі вже з нетерпінням дожидає найблищої неділі, 10-го квітня, бо в цьому дні тут — як уже повідомлено — має відбутися велика і репрезентативна українська культурна імпреза перед загальною, американською публикою. Музично - танцювальний Фестиваль відбудеться у великій залі Дікенсон Гайскул, а на його програму зложаться виступи злучених місцевого і нюйорського українських хорів та сольові точки. Кульмінаційною точкою в програмі буде опера Ніщинського „Вечерниці", при співучасті Товариства Українських Танцюристів з Ню Йорку. Відповідного репрезентативного значення надасть імпрезі виступ мейора Джерзі Ситі, Мр. Френка Г. Еґґерса. Імпрезу влаштовують Об'єднані Українські Організації Джерзі Ситі, а її здійсненням зайнялася головно місцева молодь. Голвою створеного спеціяльно дня для цеї цілі Громадського Комітету є Микола Петришин. Головою Фестивального Комітету є Михайло Тизьо, а керівником Фестивалю є Ольга Дмитрів. Хором диригуватимуть Степан Марусевич з Ню Йорку та дирігент місцевого Хору ім. Лисенка, Євген Крук. З сольовими точками виступлять оперові співаки, сопран Анна Гайнес і баритон Осип Стецура. У „Вечерницях" сольові точки виконають відомі наші співачки Марія Боднар (Катря) та С. Сиротюк (Вдова). Керівником танцювальної частини в програмі є Іван Флис. З коротким словом в українській і англійській мовах виступлять, крім мейора Мр. Еґґерса, д-р Лука Мишуга і Степан Шумейко.

Mayor Frank H. Eggers

Того роду репрезентативні культурні імпрези, ціллю яких є головно вивести українську культуру в широкий світ та здобути для неї і для українського народу та для української справи увагу світу, є справою не тільки одної громади, але цілого українського загалу. Тому теж треба сподіватись, що не тільки місцеві українські громадяни, але теж українці з Ню Йорку, Байону, Юніону, Нюарку, Елизабет та інших дооколичних місцевостей своєю масовою участю в цій імпрезі допоможуть зробити її, ще більш репрезентативною. Ввесь дохід з імпрези — як відомо — призначений на українські народні цілі.

Молодь приготовляє свою імпрезу

Серед шуму-гуку щоденного життя багатьох мільйонів митрополитального Ню Йорку від деякого часу — сказати б — бренить теж підготовка української молоді до своєї великої імпрези, Весняного Фестивалю, що в цьому році матиме назву „Гомону України". Серед соток тисяч, якщо не мільйонів людей, що їх кожного дня „викидають" нюйорські собвеї та інші засоби комунікації, кілька разів в тижні є теж кілька десятків переважно молодих людей, що поспішають на проби цеї великої української імпрези в цьому великому місті. Наша молодь знову віддає добровільно і жертвенно багато свого часу і труду, щоби „Гомін України" в своїй найкращій культурній формі пролонув в цій світовій Митрополії. Влаштовуваний цею молоддю весняний музично-танцювальний Фестиваль відбудеться в цьому році, як відомо, в місяці травні і цим разом в репрезентативній Карнеґі Гол.

Музика, пісня, танець та мистецтво взагалі сповнюють важливу ролю носія та поширювання ідей, вироблювання громадської думки. Мистецтво вікриває широкі обрії для людської мислі, воно насичує її ідеалами, робить її кращою, благороднішою, шляхетнішою. Музика, ця — як кажуть — мова богів, є справді універсальною мовою, яку всі розуміють, при допомозі якої всі можуть порозумітися і себе взаємно зрозуміти.

Українська пісня — це неоцінений скарб українського народу, української душі і творчости. В цій пісні ми відчуваємо всі найкращі прикмети української вдачі і українського характеру, в ній ми чуємо стару славу перемог і смуток з невдач, радість волі і горе поневолення, відчуваємо любов і віру в Бога, розуміння краси природи, подибуємо тонкий дотеп і легку іронію, в українській пісні, наче в чистому дзеркалі, ми бачимо і пізнаємо українську людину, її душу і її життя. Це саме в них бачить і пізнає кожний чужинець. Українська пісня — це великий наш скарб, переданий з покоління в покоління та збільшуваний і вдосконалений ними. Нам треба дбайливо не тільки зберігати той скарб, але й показувати його іншим, при його допомозі здобувати для України та українського народу серця і увагу нашого довкілля.

Це добре розуміє наша молодь і вона докладає в цьому багато зусиль, щоби цей український скарб, ту велику українську цінність — українську культуру вивести в широкий світ, вкласти її в спільню скарбницю людських надбань в світі. Під цим кутом треба бачити і оцінювати цей великий труд, що його вкладає наша молодь в підготовку своєї цьогорічної імпрези. В цьому році на одній з найбільш репрезентативних сцен нашої Митрополії, в Карнеґі Гол справді „оживуть гетьмани" і „ясновельможний на воронім коні блисне булавою — море закипить". Ця імпреза перенесе публику в широкі українські степи, на двір українських гетьманів, в славну давнину, коли то в Україні „ревіли гармати" і коли наші предки вміли панувати". Це в найкращій мистецькій формі приготовляє вже від деякого часу для митрополитального Ню Йорку українська молодь. Труду в цьому багато, дуже багато, але його винагороджує свідомість сповнюваного обов'язку та бажання дати якнайбільше і нашого вкладу в змагання за здобуття Україні та українському народові належного йому місця „у народів вольних колі". З тою свідомістю наша молодь віддає свій час і свій труд в підготовку цеї великої української культурної імпрези. В додатку, ввесь дохід з імпрези призначений на українські народні цілі. Оля Редчук, Ню Йорк.

Проти живих і мертвих

(Докінчення зі стор. 2-гої).

Як що п. Петрус передову молодь, що пішла на еміграцію гола й боса називає „комсомольськими душами", то цікаво, яке його буде визначення молоді, яка мучиться сьогодні під Советами і то цілої Соборної України.

Так легковажно підходити до дискусії, а головне до живих (і навіть мертвих) людей і наліплювати їм різні ярлики — це тільки вигідно нашим ворогам.

Передові кола нашої еміграції роками працюють над створенням монолітної української нації, над вихованням кожного емігранта в дусі соборности: братолюбства.

Ми мусимо вчитися мислити по державницькому, а не з погляду кожен з свого хутора. Сьогодні в умовах Америки перед нашою еміграцією стоїть велике завдання — стерти з лиця землі Збруч. Це питання не нове. Але поки в наших головах існує поняття галичанин і східняк, доти будуть всілякого роду непорозуміння і в малій і в справі великої ваги. Позбутись цього ми зможемо при умові, коли до людини будемо підходити і оцінювати не по теріторіяльному її походженні, а по її здібності, по ділах.

На мій погляд в дискусії в найменшій мірі варто говорити про світові проблеми чи проблеми, які можна лише розв'язати на рідній землі, а в більшій мірі займатися вихованням свідомої людини, допомагати її боротися з життьовими труднощами, бо це наша едина цінність, бо цією цінністю (свідомою людиною) в прийдешній час ми будемо виборювати Соборну Незалежну Україну.

ДЕВЯТИЛІТНІЙ ДИРИГЕНТ ЕРКЕСТРИ В ШКОЛІ.—Це молодий Феручіо Бурко, що прибув з Італії й дириґував Симфонічною оркестрою в Карнеґі Гол в Італії. Має 9 років. По концертових триюмфах в Італії та Америці, пішов в Ню Йорку до школи на дальшу науку. Тут бачимо, як вчиться географії. Не зважаючи на його славу та розбурхану чуприну, хлопці, його ровесники в клясі, кажуть, що він „окей".

WHERE WILL YOU WANT Your Telephones PLACED?

While you're building it's wise to decide where you'll want telephones placed—and include telephone conduits in the plans.

● These conduits—ordinary pipes—can be easily and inexpensively placed in the walls during construction. When your service is installed, your telephones can be located where you want them with the wires concealed.

● We will gladly give you information on telephone conduits—just call your telephone business office.

NEW JERSEY BELL TELEPHONE COMPANY

ТАМИСТОН, КОНН. — Місячні звичайні ЗБОРИ, в дуже важній справі, Товариства Січ, відділ 421 У. Н. Союзу, відбудуться в суботу, 16. квітня, в годині 7. ввечір, в Українській Салі, Проспект вулиця.

Просимо всіх членів обовязково прийти на ці збори, бо є дуже важні справи до вирішення. На зборах буде приявний представник від У. Н. Союзу.

Головна Канцелярія У.Н.С.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Отсим повідомляю українські організації і все громадянство стейтів Ню Джерзі і Ню Йорк, що маю до винайміння ГАРНИЙ ПАРК на ПІКНІКИ та товариські забави по умірковаиих цінах. Парк усім знаний, як

WILLICK'S GROVE

North Stiles Street, Linden, N. J. — Telephone: Linden 2-3250.

АНДРІЙ ФЕДІРКО, власник.

Пікніки починаються 21. травня 1949 року. Прошу спішити з замовленням парку якнайскорше.

Парк і гостинниця отворені в кожний день. Здорові напитки, смачні перекуски. Прийдіть, а певно гарно забавитеся на свіжім воздусі та в гарнім товаристві.

УВАГА! — УКРАЇНЦІ м. НЮ ЙОРКУ И ОКОЛИЦЬ!

Подаємо до відома, що старанням Т-ва „Соборна Україна" в Ню Йорку відбудеться

ДОПОВІДЬ

недавно прибувшого з Европи п. ІГОРЯ КЕРШИ на тему: „ЗМАГАННЯ УКРАЇНЦІВ ПІД СОВІТАМИ"

В НЕДІЛЮ, 10. КВІТНЯ (SUN. APRIL 10, 1949)

В САЛІ УКРАЇНСЬКОГО ДЕМОКРАТИЧНОГО КЛЮБУ
59 St. Mark's Place, New York, N. Y.

Початок у 2. год. пополудні.

Шановні Громадяни! п. І. Керша належить до тих українців, що народився, виріс і жив в Україні до останніх часів і не схотів повертатись „на родіну" й власне тому нам усім цікаво почути такого доповідача про життя й змагання Українського Народу під московсько-большевицьким режимом. До громадної участи запрошує всіх українців — Управа Т-ва „Соборна Україна" в Ню Йорку.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Зустріч старих та нових імігрантів.

У неділю, дня 20-го березня відбулася у Филаделфії, у приміщенні Української Громади при вул. Френклин, незвичайна імпреза. Було це привітання нових імігрантів, що його з ініціятиви филаделфійського Переселенчого Осередку влаштувала Українська Филаделфійська громада.

До спільної вечері у просторій залі Українського Дому засіло понад 300 осіб, у тому приблизно половина нових імігрантів. Після молитви, що її провів о. Стангречук, цю святочну зустріч старої та нової української іміграції відкрила голова филаделфійського відділу ЗУАДК та филаделфійського Переселенчого Осередку, п-ні Олена Штогрин. Вона привітала нових імігрантів від Переселенчого Осередку та закликала їх до праці для допомоги та ратунку оставших ще в Европі українських скитальців.

Після вечері промовив від нових імігрантів адвокат д-р Бачинський. У своїй довшій, гарній, часто перериваній оплесками промові він говорив про ці почування, що з ними нові українські імігранти прибувають на вільну американську землю, з'ясував цю велитенську допомогу, яку стара американська іміграція несе через ЗУАДК своїм братам на скитальщині та заявив, що нові українські імігранти на завжди збережуть у серцях вдячність для старої української іміграції. Нові українські імігранти, заявив бесідник, хочуть бути добрими українцями та лояльними громадянами Америки.

Черговим бесідником був теж недавно прибувший з Европи, проф. Барнич, загальнозвісний український музик, композитор та диригент львівської опери. Він пригадав у яких прикрих умовинах прибувала колись до Америки старша українська іміграція та як багато краще, завдяки помочі тієї старої іміграції, виглядає сьогодні подорож та перші кроки в Америці нової іміграції. У серці кожного із нас, нових імігрантів, сказав проф. Барнич, на завжди гарним і вдячним спомином остане п'ять букв: ЗУАДК.

З черги промовляв голова Організації Українських Громад у Филаделфії, майор Дармограй. Він привітав нових імігрантів від тієї організації та сказав, що тут у вільній американській країні українці можуть більше зробити для української справи, як деінде в світі.

Черговим бесідником був екзекутивний директор ЗУАД Комітету, д-р Ґалан. У питомий йому річевий спосіб він з'ясував ці велитенські труднощі та перепони, які ЗУАДК мусів побороти, заки здобув визнання різних станиць американського уряду, міжнародньої Організації для Опіки над Втікачами (IPO) та інших чинників. Найсильніша акція проти ЗУАДК ішла у перших роках від совєтських агентів в Америці та в Европі, бо тоді ще різні високі американські урядники та організації дуже довіряли Советам або й були просоветські. У дальшому д-р Ґалан з'ясував ці велетенські завдання, які ще стоять перед ЗУАДК і закликав старших та нових імігрантів допомогти ЗУАДК у його праці.

Дальшими бесідниками були п. Михайло Дубас, касієр ЗУАДК, п. Карбівник, п. Вишиванюк, один з перших піонірів українського громадського життя у Филаделфії, п. Слободян, головний радний У. Н. Союзу, п. Бакай, один із перших нових імігрантів у Филаделфії та п-ні Голуб, визначна працівниця Союзу Українок у Галичині та звісна організаторка українського жіноцтва на еміграції у Німеччині. Вона сказала у своїй гарній промові між іншим слідуюче: „Велика радість і велика гордість наповняла наші серця, коли ми, чи то при полагоджуванні різних іміграційних формальностей по різних бюрах у Німеччині, чи у Бремені, чи на кораблі, у порті, у поїзді чи вже на місці призначення, бачили українську опіку та поміч. Ця опіка наче невидима рука вела нас незвичайно дбайливо увесь час із таборів, крізь усі етапи, крізь море аж тут. Гігантична поміч, яку ви, стара українська еміграція нам дали, гігантична праця та осяги ЗУАДК будуть записані золотими буквами в українській історії".

Наприкінці перед гучкомовцем ще раз станув проф. Барнич та повідомив, що у Филаделфії організується репрезентаційний український хор та що організаційні заходи у цій справі вступили уже на реальну площину.

Товстмастером цього вечора був д-р Павло Дубас, що урізноманітнював вечір жартами.

Весь цей святочний вечір пройшов у дуже піднесеному та поважному, а водночас незвичайно щирому і сердечному настрої. Ця Зустріч назавжди остане у пам'яті нових та старих імігрантів, як спомин ясний, будучий, скріпляючий нашу віру у себе та у нашу справу.

Організаторами цього вечора були п. Карбівник та п-ні Штогрин.

Ярослав Татомир.

ПІД ВЕСНУ — ПРЯМО З ПАРИЖА

ШУКАЮТЬ СВОЇХ РІДНИХ

УВАГА: Зголошуючись на Розшуки до З.У.А.Д.Комітету прохається на початку листа **доконче** подати під яким числом в розшуках було надруковане прізвище особи, яка вас, чи яку ви шукаєте.

За листами чи адресами від скитальників прохаємо звертатись безпосередньо до ЗУА ДКомітету, адресу якого подано при кінці.

Зголошуючись на розшуки не забувайте вложити вашу жертву на покриття поштових і бюрових видатків та за витрату часу на полагодження вашої справи.

ГРУПА — ЛИСТИ ДО:

17,566 а) Бумбар Василя з с. Горавець (Любачів) від Борківський Степана с. Івана.

17,566 б) Плаксій Володимира з м. Бучача (Чортків) від Заводовський Едварда.

17,567 Стасів Марії з с. Корчин (Стрий) від Лесишин Андрія с. Демка.

17,568 Осьо Миколи вуйка с. Петра від Бохняк Дмитра.

17,569 Зеленяк Єви та односельчан з с. Ожанна (Ясло) від Зеленяк Івана.

17,570 Чайківський Осипа і Остапла з с. Рай (Бережани) від Ярема Миколи.

17,571 о. Тисовський Іллі з с. Старого Самбора з яким ми в останне розійшлись в Коломиї, розшукує приятель Венгрович Юлій. Голоситися на ч. 17,571.

17,573 Батька Дробини, Огородник Гаврила і решту рідних з с. Демківці (Вільхівець, Волинь) від сина Дробина Івана с. Сидора.

17,574 Вруський - Кліпецька Йосифи від Вруський Дмитра с. Петра з с. Липиця Горішна (Рогатин).

17,575 а) Дзондза Івана з с. Розлуче (Турка над Стриєм) від Нестор Григорія.

17,575 б) Швагла Степана з с. Зиндранова (Кросно) від Пилип Марії.

17,576 а) Вуйків: Возьний (вуйко Возьний має рідних в краю: Катерину, Параскевію, Михайла і Юрія) від Мінко Іллі с. Катерини з дому Возьна з м. Лютовиськ (Лісько).

17,577 Аполонін Микити с. Івана з с. Комишова (Бахмут) від Аполонін Іллі.

17,578 Русенко Павла, Василя і Вілана від Русенко Андрія с. Себастіяна з с. Красна (Кросно).

17,580 Стадник Ілька батька з с. Семурова (Сянік) від сина Стадник Івана.

17,582 Семенчук Анни з с. Маковиська (Ярослав) від Гуль Анни д. Дмитра і Пелагії.

17,584 Невестюк Михайла, Татомир Юліяна з с. Язловець (Бучач) Табачак Миколи з с. Бровари від Подолян Юліяна і моеї жени з дому Дунай д. Петра.

17,585 Глучанич Івана з с. Мирча (Карпатська Україна) від Глучанич Андрія.

17,587 Гарбич Катерини і Стефанії з с. Галущинці (Скалат) від Горбич Володимира.

17,588 Штрогшерер Йоганни, Емми, Ольги і Теодора з України від Дібтан Катерини.

17,589 Брата і сестри моеї мами, Мартинів Осипа і Теодори з с. Вороблевич (Дрогобич) від Матчишин Осипа с. Михайла.

17,590 Зибер Віктора (пяніст) с. Олександра з Харкова від Зозуля Якова.

17,592 Соловій Івана, Василя і Миколи сини Параски від Соловій Олени зам. Дработ д. Дмитра і Анни з с. Олеші (Товмач).

Голоситись на адресу:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
P. O. Box 1661, Philadelphia, 5, Pa.

Кожний, хто бажає, щоби прислане ним оголошення пошукувань родини і знайомих різних скитальників було поміщене у „Свободі" безплатно, хай вишле таке оголошення впрост до

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE,
P. O. BOX 1661, PHILADELPHIA 5, PA.

Хто бажає, щоби прислане ним оголошення було поміщене, раз або більше разів, окремо, як платне, то хай разом з оголошенням пришле гроші. Одноразове оголошення, розміру 1 цаль в одній колюмні коштує $1.00.

Адм. „Свободи".

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ЕМБРІДЖ, ПА. — Подаємо до відома членам і членицям Бр. св. Василія Великого, від. 161, що місячні збори відбудуться в суботу, 9. квітня, в годині 7. ввечір, у власній салі. Взиваємо всіх місцевих і позамісцевих членів прийти точно на означений час і вирішувати справи на зборах. Також пригадуємо, що в 55-ту річницю існування У. Н. Союзу ведеться кампанія за новими членами, тому кожний член повинен мати собі за честь приєднати бодай одного нового члена до Союзової родини. — Уряд.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Тов. Запорозька Січ, від. 367, дає до відома своїм членам, що місячні збори відбудуться в неділю, 10. квітня, в годині 1:30 пополудні, в церковній салі. Контр. комісія дасть звіт за 3 місяці. Кожний член повинен дбати про Товариства й являтись на всіх зборах, Успіх і будучність Товариства залежить, яку участь беруть члени. — М. Сорохтей, предс.; М. Мельник, кас.; В. Попович, секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Сестр. Рожд. Пресв. Богородиці, від. 36, повідомляє своїх члениць, що місячні збори відбудуться в неділю, 10. квітня, в гали церковній, в годині 2:30 пополудні. Просимо члениць явитися на означений час, бо будемо мати справи до вирішення. Довгуючих взиваємо прийти наз бори і вирівнати свої залеглости. Просимо приєднувати нових членів до Союзу і Сестрицтва, а отримаєте за це нагороду. — За уряд: Е. Геруля, предс.; А. Грицак, кас.; М. Ходак, фін. секр.; М. Кек, рек. секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Укр. Зап. Бр. св. Володимира, від. 130, повідомляє всіх своїх членів, що квартальні збори відбудуться в суботу, 9. квітня, в годині 8. ввечір, в церковній галі при 7. вул. Обовязково всі члени мають явитись на означений час, бо маємо важні справи до полагодження. — За уряд: Й. Марків, предс.; Г. Лучанко, фін. секр.; М. Кравчук, кас.; І. Серединський, рек. секр.

КЛІФТОН, Н. ДЖ. — Тов. Укр. Січ, від. 182, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 10. квітня, в годині 2. пополудні, в гали Укр. Прав. Громади, 45-47 Говп Еве., Пасейк. Просимо членів прийти на збори, бо є важні справи до полагодження. Довгуючих членів просимо вирівняти свої залеглі вкладки, бо інакше будуть суспендовані. — І. Живіцький, пр.; Г. Яськів, секр.

ГАРТФОРД, КОНН. — Бр. св. Івана Хрестителя, від. 277, повідомляє своїх членів і члениць, що місячні збори відбудуться в неділю, 10-го квітня, в годині 2. пополудні, в гали церковній, 23 Волнот ул. — За уряд: Н. Хорнат, предс.; С. Федірко, кас.; П. Курко, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Місячні збори Бр. св. Василія, від. 339, відбудуться в суботу, 9. квітня, в год. 7. ввечір, в домі Громади, 3322 Н. Лавренс ул. Просимо всіх місцевих і позамісцевих членів бути приявними на зборах, бо маємо до вирішення важні справи.—За уряд: І. Жмутин, предс.; В. Мущинка, кас.; А. Хромяк, секр.

МАНВІЛ, Н. ДЖ. — Квартальні збори Тов. ім. Т. Шевченка, від. 349, відбудуться 10. квітня в годині 2. в домі Лісного. Всі члени мають прийти на збори і вислухати звіту урядників і контр. комісії. — І. Шеґера, предс.; Л. Мартінчук, кас.; Н. Лісний, секр.

БРУКЛИН, Н. Й. — Місячні збори Тов. ім. Богдана Хмельницького, від. 158, відбудуться в пятницю, 8. квітня, в годині 8. ввечір, в У. Н. Домі, 216 Гренд ул. Просимо прийти, бо є важні справи до полагодження. — Ю. Павчак, предс.; М. Ваглай, фін. секр.; С. Глушко, кас.; М. Кіт, рек. секр.

СКРЕНТОН, ПА. — Тов. Надзбруча, від. 280, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 10. квітня, в годині 2. пополудні, в У. Г. Клюбі, 608 Вест Лакавана Ев. Пригадуємо всім членам, щоби старалися платити свої вкладки на час. — О. Запоточний, Р. Рубльовський.

ЧЕСТЕР, ПА. — Тов. ім. Т. Шевченка, від. 156, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 10. квітня, точно 1:30 пополудні, в Громадськім Домі. Просимо, щоб всі члени були на цих зборах, бо є важна справа до полагодження. — В. Новак, секр.

СТЕМФОРД, КОНН. — Місячні збори Бр. св. Арх. Михаїла, від. 350, відбудуться в неділю, 10. квітня, в годині 2. пополудні, в церковній галі, на Грінвіч Еве. Просимо всіх членів і члениць, місцевих і позамісцевих, прийти на час. — В. Карий, предс.; В. Блащук, кас.; І. Михайлишин, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Тов. ім. Михайла Грушевського, від. 219, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 9. квітня, в год. 7:30 ввечір, в галі церковній, 675 Савт 19. вул. Обовязком є членів прийти на ці збори і заплатити свої вкладки. — Гр. Дорошенко, предс.; А. Варан, кас.; А. Мудровський, секр.

БРІДЖПОРТ, КОНН. — Тов. Українська Січ, від. 59, повідомляє всіх своїх членів і члениць, що збори відбудуться в суботу, 9. квітня, в У. Н. Домі, 517 Галлетт ул., точно в год. 7:30 ввечір. Взиваємо все членство прийти на час і заплатити свої вкладки. Шановні члени і члениці! Повідомляємо вас всіх, що від тепер кожний член і члениця мають платити свої вкладки на зборах. До тепер багато членів платили свої вкладки секретареві в церковній галі, а тепер церковний уряд не пускає секретаря до галі. Ті члени, котрі платять свої вкладки місячно, нехай не зволікають, що до них прийде по вкладки. Т-во може заплатити за члена одну вкладку, а більше ні. Коли члени будуть собі легковажили плачення вкладок, то наразяться на суспенду. — Д. Чернявський, предс.; Т. Красіцький, кас.; М. Галькевич, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Збори Тов. Єдність, від. 163, відбудуться в неділю, 10. квітня, в годині 1. попол., в домі Горожан, 847 Н. Френклин ул. Просимо всіх членів прийти на збори, бо є багато справ до полагодження. — М. Паранич, секр.

ОЗОН ПАРК, Н. Й. — Тов. Вільна Україна, від. 200, повідомляє всіх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 9. квітня, в годині 8:30 ввечір, під ч. 9214 — 95 Еве., Озон Парк. Просимо членів прийти на ці збори, бо є важні справи до рішення. — Е. Паращук, предс.; О. Коцопій, кас.; В. Воргуль, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Виділ Тов. ім. Д. Вітовського, від. 375, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 10-го квітня, в год. 1. пісдя полудня, в домівці Укр. Горож. Клюбу, 847 Н. Френклин ул. Пригадуємо і упоминаємо довгуючих члені, щоби обовязково явились і вирівнали всі свої залеглости. — За управу: І. Чопик, гол.; С. Пилюк, скарб.; П. Іванш секр.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 25. березня 1949 р. померла в 52. році життя

МАРІЯ БЛАЩАК,

членкця Тов. ім. А. Бойчевського, від. 10 У. Н. Союзу в Ансонії, Конн.

Покійна походила з села Ропиця Руська, пов. Горлиці, Галичина. До У. Н. Союзу вступила в 1926 р. Полишила в смутку мужа Олексу, 2 дочки Катерину зам. Пласкі, Мільку зам. Інсалако, 2 зятів і 1 внуку; всі належать до У. Н. Союзу.

Похорон відбувся 27. березня з дому жалоби при участи родини і знайомих до церкви св. Петра й Павла, а відтак на цвинтар св. Петра й Павла в Дербі, Конн. — В. Й П.!

В. Глива, секр.

Дня 30. березня 1949 р. померла в 56. році життя

МАРІЯ МИЗЕРНА,

члениця Тов. Запорозька Січ, від. 155 У. Н. Союзу в Перт Амбой, Н. Дж.

Покійна була родом з села Подусівна, пов. Перемишляни, Галичина. Полишила в смутку мужа Андрія, дочку Анну і Катерину подружених, Дорку і Гелену та сина Івана.

Похорон відбувся 2. квітня з дому жалоби при участи родини, знайомих і членів Тов. Січ до церкви св. Димитрія в Картерет, Н. Дж. Похоронено її на цвинтарі Кловер у Вудбридж, Н. Дж. — В. Й П.!

М. Чумер, секр

ОТЧЕ НАШ
МОЛИТОВНИК
— для —
УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ
Друге видання Друкарні ОО. ВАСИЛІЯН.

В гарній Мароко оправі	$2.50
В білій оправі	2.00
В чорній оправі	1.75

МОЛИТОВНИК ДЛЯ ВСІХ, imitation leather $1.50

Замовлення враз з належитістю слати до:

"SVOBODA"
P. O. Box 346,
JERSEY CITY 3, N. J.

З Канади належить платити тільки американською валютою.

КОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ!

ЩЕ МАЄМО ТІЛЬКИ КІЛЬКА ДЕСЯТОК ПРИМІРНИКІВ

КАЛЕНДАРЯ-АЛЬМАНАХА

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Календар має 224 сторін друку і містить багато оригінального, цікавого, вартісного, інформативного матеріялу з різних ділянок американського й українського життя. Коштує всього $1. Замовляйте негайно, висилаючи належитість на таку адресу:

"SVOBODA"

P. O. Box 346 **Jersey City 3, N. J.**

Професійні Оголошення

Dr. S. CHERNOFF
223 — 2nd Ave. (Cor. 14th St.)
N.Y.C. — Tel. GRamercy 7-7697.

Острі й довгочасні недуги чоловіків і жінок. Шкірні. X-Ray. Роздуття жил лікуємо без операції. Переводимо аналізу крови для супружих дозволів. Офісові години: В будні 10—7 P. M. В неділі: 11—1 P. П.

ПРИБОРИ ДО КРАШЕННЯ ПИСАНОК

Фарба в порошку зі старого краю

Десять (10) красок: червона ясна, пінкова, фіолетова, червона темна, жовта, помаранчева, зелена ясна, зелена темна, синя і чорна. Ціна за 10 красок $1.50. Віск пчільний 15 ц. Кістка до писання 15 ц. Краєвий шафран 25 ц.

ВЕЛИКОДНІ КАРТКИ „Христос Воскрес" в формі книжечок з віршами, ціна за дозин 60 ц., 50 карток $1.75, 100 карток $3.00. **ЛАДАН** (Кадило), для церковного ужитку, фунт $1.00 з пересилкою.

● **ІСТОРІЯ УКРАЇНИ** в образах. Прекрасний образ в 10-ох красках, розмір 27x34. Ідеально видана хронольогія українських князів і гетьманів, Галицької, Волинської і Литовської династії від 914 до 1768 року. Варта мати один образ на памятку. Ціна $1.75 з пересилкою.

● **СТЕМПОВАНА** на канві подушка на канапу, дуже гарний взорець в кількох красках, ціна $1.00.

● **КАРПАТСЬКИЙ ЧАЙ** з найліпшого гірського зілля, на недомагання жолудка, печінки і нирок. Велика пачка коштує 50 ц.

● **ГРУДНЕ ЗІЛЛЯ,** природне средство припоручають тим, що терплять на впертий кашель, біль горла і задуху. Пачка коштує 50 ц.

● **ЗІЛЛЯ НА БІЛЬ НІГ.** Дуже помічне. Як його уживати, надруковано на баксі. Велика пачка 50 ц.

● **МІШАНІ КОРІННЯ.** Добре також на запах до горівки. Пачка 50 ц.

● **ШАЛІНОВА ХУСТИНА.** З чистої 100% вовни, розмір 30×30 цалів, $4.00. Листя рожі до роблення квіток грос $3.00.

ВЗОРИ КАНВА, НИТКИ ДО ВИШИВАННЯ D. M. C. І СТЕМПОВАНІ РІЧИ.

Пишіть по каталоґ.

C. O. D. не висилаємо. Замовлення посилайте до:

UKRAINIAN BAZAAR
170 E. 4th ST.,
New York 3, N. Y.

Comfortably air conditioned
Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
801 SPRINGFIELD AVENUE
NEWARK, N. J.
and IRVINGTON, N. J.
Essex 5-5555

OUR SERVICES ARE AVAILABLE ANYWHERE IN NEW JERSEY

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
заряджує погребами по ціні так низькій як — **$150**
ОБСЛУГА НАЙКРАЩА.

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as $150.
Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занимається похоронами
В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

Branch Office and Chapel:
707 PROSPECT AVENUE
(Cor. E. 155 St.)
Bronx, N. Y.
Tel.: MElrose 5-6579

ТАРЗАН, ч. 2067. Тарзанова місія.

„Замість вести заміну з однопле мінниками" — продовжав Мувіро, „Мулак і Батна їздили до надморського містечка..."

„...й поверталися з прегарними оздобами й зброєю білої людини. Вони стали безличними і наше плем'я боїться їх"

„Учора, коли я найшов діямант коло їх колиби, я післав по тебе. Що я можу зробити?"

„Візьми свого післанця й поховай його" — відповів Тарзан. — „Я найду, хто то дає їм діяманти і хто вбив післанця..."